

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenjši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. še se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. O pravištvu, na katero naj se blagovoljfo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Jugoslovansko bojišče.

Vstaši v Hercegovini so kakor smo uže v zadnjem telegramu iz Dubrovnika povedali, in kakor sedaj „Pol. Corr.“ potrjuje zopet sijajno in veliko zmago dobili. Turška vojska je šla iz Trebinja v Carino po živež. Vstaši so jo na tri dele razbili. En del je ubegnul v Trebinje nazaj, drugi se je v Radovanem Ždrelu utaboril in utrdil. O tem poroča vladna „Pol. Corr.“: Poročilo o osodi pri Radovanem Ždrelu obkoljenih turških vojakov se glasè za Turke jako slabo. Vstaši so namreč v ponavljanih bojih vse nasipe Turkov zaporedom vzeli in imajo sedaj cesto mej Dubrovnikom in Trebinjem popolnem zasedeno. Boji, ki so trajali od 18. do 21. t. m., skoro nepretrgoma so Turke stali 500 mrtvih in mnogo ranjenih. A tudi vstaši so izgubili 100 mrtvih in ranjenih. Po poročilih samovidcev se je na obeh straneh s pravim levjim pogumom borilo in nobeden nij pardona dal, niti vzela. Pri naskoku na turške šance, je bilo posebno mnogo Črnogorcev z lučenim kamenjem ranjenih. Mej palimi je vstaški vodja Maksim Bačević, ki je bil v 14 bitvah. Turki so vsled te nesreče zelo potrjeni in se dvizajo od vseh strani večjo pomoč v Trebinje skupaj spraviti, da bi cesto proti Dubrovniku osvobodili.

Celó „N. Fr. Pr.“ je prisiljena poročati zmage vstašev, katere je tako dolgo kar povprek tajila. Ona slavi svoje prijatelje in podpornike Turke tako-le: „Po tridnevnem junaškem borenju in potem, ko so vse strelivo izstrelili, pale so štiri turške kompanije, skupaj 118 mož, vsi Bošnjaki, se slavo pred pritiskom vstašev. Vsak poziv, naj se predajo, je bil ponosno odbit. Mali del se je rešil v fort Drieno.“

„Glas Črnogorca“ odločno odbija turška žuganja Črneji gori in daje razumeti, da Črna gora kmalu svojo akcijo izpremeni.

Ta sijajna zmaga je prva, katere noben časopis ne taji in utajiti ne more. Imela bode velike nasledke. Ne le da so Turki — kakor sama „Pol. Corr.“ pravi — potrjeni in so zopet dosta poguma izgubili, kakor so na drugej strani vstaši ohrabreni, tudi lakota bode začela v Trebinji in v družih turških šatorih turško vojsko trèbiti, ker je pot do morja zaprt. Zlasti pak to, da so vstaši sedaj tako zmagonosni, ko diplomacija končuje svoje „reforme“, je ta zmaga, kakor pravi dunajsk neodvisen list „die Wahrheit“ v svojem uvodnem članku: „nezaželen dogodek“, ker diplomacija bode zdaj teško pripravila zmagovalne vstaše, da sprejmó tiste „reforme.“ Torej vse rine na važne reči, katerih niti niti diplomacija ne moremo preračunati. Močno si res prizadevajo diplomati, da se ne bi vstaja razširila iz Hercegovine in Bosne dalje ven, ali njih časniki in glasila si užè nikakor ne upajo trditi, da je velikansk vihar na spomlad nemogoč.

Iz Kostajnice se 22. t. m. „Agr. Ztg.“ brzojavlja: Blizu Jamnice bijejo se užè več dni hudi boji pod vodstvom Hubmajerjev, pri katerem boji vstaši zmagujejo. Vstaši zažigajo posestva nekaterih begov. — Turki koncentrirajo svojo vojsko blizu Otoka. Vstaši bodo v teku tega tedna še odločilno bitko bili, ker nameravajo v tri oddelke razdeljeni proti Buzimi marširati. V četrtek je pal v bitvi proti Turkom ruski častnik Dalmatov. Hubmajer je pak zdrav. Ljubibratič namerava v kratkem potovati v Belgrad, da si tamkaj omisli vse potrebno, da potem prevzame poveljstvo v vzhodnej Bosni.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 24. januarja.

Kaj so udje gospodske zbornice v svojej skrivnej konferenci vse sklenili, to se ne vé na tanko. Jedni trdijo, da so se ostro izrazili proti ministerstvu, drugi hočejo vedeti, da so cesarju adresu poslali, tretji rekó, da so samo resolucijo sprejeli, naj se jedinstvo monarhije nič bolj in nič več ne ruši.

V ogerskej gospodskej zbornici je vlada zahtevala izročitev grofa Lonyay mlajšega, ker se vojaščini odteguje.

Vnanje države.

V Carigradu so se baje izmislili nov izhod iz velicih zadreg, ki jih je Turčiji naredila vstaja. Ugibajo namreč, da bi en del Hercegovine oddali Črneji gori in tako mir naredili predno velevasti z Andrassyjevimi reformami pridejo.

Iz Rusčuki se „Pol. Corr.“ piše, da v tamošnjem okraji Turki čez dalje večjo vojsko zbirajo. Narod strašno trpi pred vojsko, ker je malo živeža. Turška vojska se bode pomaknila proti srbskej meji.

Srbska skupščina se je posvetovala o zatožbi prejšnjega Marinovičevega in Stefanovičevega ministerstva zaradi tožbenih nezakonitosti. Ministerski predsednik je pobijal navset obtožbe in kazal kaka nevarnost proti od zunaj Srbiji zato je treba zloge in jedinstvejši Nasvet je bil potem zavržen. — Vojni proračun 10 milijonov grošev je bil z aklamacijo sprejet, kar kaže, da ta mnogo zmerjana skupščina nij brez domoljubja.

Francoski bivši diktator in zdanji vodja republikancev, Gambetta, je govoril v Aixu govor, ki sploh dopada. — O volitvah za senat se dozedaj še ne more nič gotovega reči. Pravijo pa, da bode precej bonapartistov voljenih. Legitimistov jako malo. Mac-Mahon ali njegov Buffet — pak propade sè svojimi oficijalnimi kandidati.

V Španiji pri volitvah zmaguje povsod vladna stranka, republikanci so samo dve

Listek.

Mladi Slovák.

(Slovaški, episal Ivan Kalinčák)

Šumi Vaga po svojem koritu, šumé valovi njeni, z divnim in čudnim glasom, sedaj gibaje v spanje doline in kraje, po katerih tekó njene vode, sedaj budé jih zopet k življenju z burnim svojim tekom. Kdo bi razumeti, kdo pojmiti mogel skrivnosti njenega šuma?

Po dolini vaškej hitita dva človeka proti ponosnemu Trenčinu. Prvi je mlad in lep, kakor rana zora, vesel in radosten, kakor mila priroda okolo Trenčina; drugi je star, sive brade, telesa od starosti potlačenega, podoben staremu spomeniku, kateri nam priča o junaških delih naših pradedov. Mladenič se ozira po okolici in vse ga vabi, vse ga vleče k sebi; kajti iz njegovih prsi nij še izginol

tisti lep sklad s celo priródo, ki z leti in časom izgiblje. Duša njegova je še tako svobodna v svojih mislih, kakor je svobodna lehka sapica, katera pihlja po dolini vaškej ne vedoč niti kako, niti kam; srce njegovo je veselo in radostno, kakor je vesela in radostna ptičica v visocem božjem zraku. Starca pa ne skrbi okolica, on se ne meni za njeno krasoto, nego gre zamišljen v teške misli, ki so mu sivo glavo napolnile, da od njih niti ne vidi, niti ne čuti krasote in čara, s katerim ga priroda obdaje.

Tako gresta po dolini, ne govoreč ni besedice, kakor da bi se starost ne poznavajoč mladosti tiho poleg nje. Nazadnje reče stavec:

„Veš-li, moj sinko, kam mi dva sedaj greva?“

„Vem, oče!“ odgovori mladenič mirno, kakor da bi ne bilo v njegovem odgovoru nič posebnega, nič znamenitega.

„Veš-li, zakaj da ti tija greš?“

„Vem, oče!“

„Ali pa veš, moj sinko, da si ti res dorasel temu, kar si nakanil? Ne bodo-li tvoje moči klonole pod bremenom nakane tvoje?“

„Oh, dragi oče! ko bi ne vedel, kako me od malega poznaš, odgovoril bi ti na vprašanje, ali tako: čemu me vprašaš? No, videl boš, kák ti bodem!“

„Sin moj!“ — ne pusti mu stavec dalje, ter ga prime za roko, a stari udje se mu potresejo, oko mu zarosí, korak zastane in prsi globoko izdahnejo — „sin moj! — ponovi on zopet — tvojej mladosti je kraj in konec! Tvoji časi so zli in nesrečni, ter ne pusté, da bi se jih veselil, kakor je bilo meni za mladosti dopuščeno! — Sinko, ozri se po tej okolici!“

„Zakaj da bi se ozrl?“ — vpraša sin skoro nehajno, akoravno je bilo na samem vprašanju poznati, kako se mu je glas prometil in bilo videti, kako se mu je potajno srce vznemirilo.

„Poglej, sinko, te krasne gaje, ta cve-

mesti dobili, celo Kastellar je povsod padel. Španjci niso vredni da ga imajo.

Ker se ves svet hudo oborožuje, tudi **Švedija** ne more zadaj ostajati, da si ne vemo, kateri državi bi kedaj na misel prišlo to severno deželo napadati. Pred državni zbor švedski pride zdaj nasvet, naj se da 17 milijonov gl. za vojne ladije. Ali ga bodo poslanci sprejeli, ali ne, to nij gotovo. Do sedaj niso radi za take reči davek poviševali.

Dopisi.

iz Gorice 22. jan. [Izv. dop.] — r. Slovenci smo se spravili na Goriškem, Italijani pa le še huje razprli. Svobodnjaška stranka se je namreč razcepila v dva tabora, jeden z glasilom „L. Isonzo“ drugi z organom „Il Goriziano“. Konservativci so si pa ohranili svoj „L' Eco del Litorale“, kateri je kar se tiče duševnih in materijalnih moči, najboljši založen. Nov svobodnjaški list „Il Goriziano“ se tiska v nekež zelo obskurnej tiskarni, katera se je menda od onkraj meje v Gorico preselila. Odlikuje se mimo vseh družih tukajšnjih listov po staroverskem tisku in po svojej zelo bornej obliki, skoro bi rekli, da nij prav decenten. Po zadržanju ga še ne moremo prav soditi, iz njegovih obljub pa posnemamo, da se hoče v svojih polemikah ogibati vseh trivijalnostij; če se to uresniči, potem bo imel vsakakor znamenito prednost pred „Isonzem“, kateri se sem ter tija prav pobalinsko lasa s klerikalnim glasilom „L' Eco“. Ker je nehal naš domači prepír — in varujmo se skrbno, da se zopet ne vzbudi — nam bo vsaj pričkanje in kavsanje naših sosedov včasih v zabavo in morda nas bo celo svarilo in plašilo, da novič ne zabredemo.

Socijalno življenje mej nami je zdaj še precej prijetno; osobno mrzenje ponehava in bi morda tudi čistoma ponehalo, ako bi tu tam še katerega kaj ne skrbelo. A takim nij pomagati, bolje praskajo in huje jih srbi. Prilično spregovorimo morda kaj o teh takih, če bo treba.

Pustne zabave v našej čitalnici so živahne, združujejo naše slovenke, pa tudi druge meščanske družine, koje se v mejah solidnosti ne napeto, ampak bolje po domače zabavajo. — Kaj všečna nam je bila te dni nepričakovana vest, da ste si v Ajdovski družbi „Čitalnica“ in „Sloga“ pobratili — še več — v jedno samo društvo „Edinost“ zvarili. Tako

je prav! Ajdovščina je jako prijeten, obrtniški kraj; obsega zadostno število olikanih družin, tržanov in uradnikov, da se mej njimi lahko prav živahno socijalno življenje vneti — a nikakor ne v razporu — ampak v združbi. Če se ta ohrani in ojači, potem se smemo nadejati, da bode tudi „Edinost“ kmalu začela razglašati prav zanimive veselične programe — jednako družim manjšim društvom na Goriškem.

iz Ajdovščine 19. jan. [Izv. dop.] (Zjedinjenje.) Tukaj sta bili do sedaj dve družbi, namreč: „Čitalnica“ in „Sloga“, — znak dveh strank. Ker se je zjedinjenje različno mislečih strank, katero — hvala bogu — vrlo dobro napreduje, na Goriškem Primorskem pričelo, požurili smo se tudi tukajšnji rodoljubi obeh strank, vzajemno društvo pod novim imenom osnovati, katero naj bi nas vse v prihodnje v pravej ljubezni in složnosti bratilo in objemalo. Izbrala sta se bila od obeh strank posebna odbora, katerima naloga je bila, združenje pospešiti; ta dva odbora nijsta brez vspeha posredovala, kajti prošlo nedeljo, 16. t. m., zborovalo se je uže združevalno. Zbor je pričel g. Angelo Casagrande, predsednik poprejšnje „Sloge“, v gladkej slovensčini; vodil je celo zborovanje kaj taktno in izvrstno. Najprej se je volil novi odbor za vzajemno društvo, kateremu predsednik je imenovan vrli gospod. Določilo se je vzajemnemu društvu prelepo ime „Edinost“. Namen temu društvu bode: „Prava vzajemnost, svoboda in edinjenje ne oziraje se na različne stranke, katere v tem industrijalnem kraju bivajo; tudi se ne bode vtikalo v nikakoršne verske, kakor tudi v politične (!) zadeve ne. Z jedno besedo rečeno, kraljevala bode mej družabniki prava solidarnost in pobratimstvo.

Odbral se je dalje posebni odsek, kateri ima novo imenovanemu društvu primerna pravila sestaviti; k temu posnelo se bode, kar je pristojnega, iz starih pravil „Sloge“ in „Čitalnice“ — a pomanjkljivo nadomesti se iznova. Ta pravila sestavijo se še ta teden, ter se uže 23. t. m. predložé občnemu zboru, kateri bode svojo zadnjo sejo ta dan nadaljeval, v pretres in odobrenje.

Ker o tej zadevi bolj obširno in natančno pozneje poročati nameravam, naj omenim denes le še govora tukajšnjega c. k. adjunkta gosp. Dilene. Glasi se takole: „Gospoda moja! Predno mi denes to dvorano zapustimo, ne

morem drugače, nego da čutilom, katera so se v meni oziroma novega društva vzbudila, izraz dati moram. Ta čutila so čutila radosti, zadovoljnosti in iskrene bratovske ljubezni, ter goreča želja, da bi se vzajemno društvo krepko razcvetalo in vrlo napredovalo. V resnici, gospoda moja, moramo se radovati, ako premislimo, da so stene, katere so nas do sedaj ločile in nam branile življenje vzajemno, kakor se vsacemu izobraženemu človeku spodobi — uživati — denes popolnem razrušene, da si moremo roko bratovsko podajati.

Od denes naprej nismo več udje niti „Sloge“, niti „Čitalnice“, nego udje vzajemnega društva „Edinosti“. — Prav za gotovo se nadejam, da nas bode v prihodnje vez prave edinosti in ljubezni vezala, in da ne bode nobenega mej nami, kateri bi se predrznil seme zdražbe in razdora na polje novo preustrojenega društva sejati! — Vsak iz mej nas naj ima ime in namen društva vedno pred očmi, in gotovo ne bode se dal potem nijeden od kakoršnekolikosti strasti zapeljati. — Prava edinost naj se mej nami temeljito naseli in utrdi; vse naj bode tako vravnano, da se namen društva tudi v resnici doseže! Osobni prepíri naj se le osobno poravnavaajo, in varovati se je sovraštvo vzbujajoča dejanja osobnih prepírov v društvo trositi.

iz savinjske doline 23. jan. [Izv. dop.] Naša Savinja skoro ne vali toliko vode v Savo, kolikor smo Savinjčani črnili uže porabili, da bi priborili domačemu jeziku veljavo, katera mu gre. Vse ptice v naših gozdih ne žvrgolé toliko viž, kolikor jih ponavljamo mi dan na dan z večno — istim refrénom: spoštujte naš jezik, vpeljite ga v vse urade in šole, postavite ga tudi povsod v privatnem življenji na častno mesto, katero se mu spodobi, še celo pri kozarcu sladkega vinca hvalite Bahusa v milem vam materinem jeziku.

In vendar mora vsak trditi, kateri je v dotiki z našimi uradnjami, kako ubogo malo se uraduje po slovenski. In ako se tudi kaj malega slovenski piše, kako je pa pisano? — Povsod se mora naš slovenski jezik umikati nemškemu. Le pogledjte, še celo nekatera županstva, ali pišejo vse slovensko.

Včeraj sem bil na semnju v Mozirji. Ko idem mimo „rotovža“ zagledal sem mnogo „oznani“, katera so bila na zidu pribita. Stopim bližje in čitam. Vse je bilo nemško. C.

toča polja, te gozdnate gore, ta zeleni log in mile doline, pogledj te divne kraje — našo radost in miloto, pogledj jih, ter si napasi oči z njihovim pogledom — na veke!“

Mladenič pogleda očeta in v nekež tamnej slutnji ozre se proti svojej volji po okolici. In starec pregovori zopet z nekoliko višjim glasom:

„Sinko! z jutranjšnjim dnem jenja tvoja svoboda, nič ti ne bom tajil! Jutri ne živiš več sebi, ne živiš več tej divnej prirodi, ne smeš več iti za tem, za čemer te srce vleče, marveč moraš ugasiti vsa hrepenenja svoja, z nogami pogaziti vse i najgorečje želje svoje, a to zavoljo jedne velike misli! Vidiš-li te uničene kraje? vidiš-li ta potlačeni národ? Vidiš-li, kako se mora svobodni sin národa našega zvijati pod jarmom tujčevim? Vidiš-li, kako se gazi znamenje odrešenika, križ častni, ki so se ga tvoji očetje dragovoljno poprijeli? — Glej, sinko! to ti jemlje svobodo, to te trga iz sladkega krila divne prirode, to uni-

čuje in tlači vsako drugo čut srca tvojega! Sinko! vse moraš pozabiti in zapustiti, samo ne domovine svoje, roda svojega in vere svoje! —“

Bol in žar premagata starca in on preneha. Ali sedaj se zakresijo oči mladenču, vzdigne nežno telo, zasije mlado lice in, rekel bi, čaroben svit ga obsije. In on pregovori:

„Oče! tvoj sin bo vse pozabil, vsako čut v sebi potlačil, vsako misel odvrigel zavoljo samo jedne misli, misli jedne, ki se mu ravno v glavi rodi!“

Starec se mu začudi ter opiraje tresoč se roke na palico glavo povesi:

„Ne, sinko! ne prenašli se v žaru svojem. Ti še ne poznaš življenja človeškega, ne poznaš vseh hrepenenj in želja mladosti. Celó tvoje življenje mora biti podobno zamku, kateri se ponaša s svojo slavo in brani svobodo, zamku, sicer nedolžnemu, kateri pa vendar nij nikdar občutil slasti življenja in

ne ve, kaj je krasota prirode, kaj ljubezen in sreča. — Slavo si moreš izvojevati, — ali sreče nikdar! Sinko moj, kri moja, obžalujem te od srca!“

„Ne obžaluj me, oče! nemaš me za kaj, a pomagati mi tako ne moreš! Pogledj to zahajajoče solnce: tako je zašla slava naša. Ali kakor ravno to solnce po dolgej noči zopet izide, tako mora zopet vstati slava naša!“

Mladenič prime starca strastno za roko; solnce zablíši se v kristalu njegovih oči — in zapade.

II.

Po strašnem boji pri Požunu, so bili premagani sinovi Svatoplukovi, propala in zamolknola je zemlja Slovaška: národ potlačen in z gorami razdeljen se v prvem strahu nij niti ganol k življenji. Glavni in največji uzrok temu je bil, da si nij vedel národ jednodušno glave izbrati, katera bi bila vse sile národa, zjedinila. Drugi uzrok pa je bil, da se je krščanstvo, ko se je širiti, po-

kr. glavarstvo, c. kr. okrajna sodnija, c. kr. davkarija pišejo nemška „oznanila“. Ali nij to žalost? Kako bode to priprost kmet čital?

Vso čast pa mozirskemu županstvu, ono piše vsa „oznanila“ slovenski. A pod županovim podpisom sem bral: „Kundgemacht und affizirt den x. Jänner 1875. Dobnik“. — Kdo se ne jezi ali še celo smeje? Župan piše slovenski in hlápec občinski pa — nemški podpiše oznanilo. Ali ne znate zapisati: „oznanil in pribil dne x. 1875“? Kaj vas nij sram, da zametujete svoj máterin jezik? Menda bi dobro bilo, ko bi vam županstvo na rep stopilo!

Kolikokrat smo na taborji v Žalcu prisegovali goram in bregovom, da smo sinovi Slave; terjali, naj na naših tleh vlada naš jezik. — A zdaj se nekateri, kateri so tudi prisekali, tako obnašajo, kakor nestrpilji otroci, kateri si s krikom in vikom prizivajo lepo igračo, prazniško oblečeno „punčiko“, katerej pol ure pozneje razporejo trebuh. Kako žalostno je to, a vendar resnično! — Osodni paragraf 19, kateri je bil ve-elje Slovincem, je le na papirju. Naši doktorji, odvetniki itd. citirajo vse paragrafe, a tega ubozega paragrafa le v kot pehajo, da sirota sam sameva zapuščen od družih. In kdo so isti fanatiki? Sinovi jedne matere Slave, katera jih z ljubeznijo živi. — Koliko bi uradniki slovenske krvi lahko pomagali slovenskemu národu! A le malo dobre volje vidimo. Kako lahko bi uradniki dopošiljali Slovincem slovenske odloke, vendar se tako ne godi ampak mislijo si: „Bort du bindischer Tost, bis das Gras bächst“. Človek to videč, kaj bi pisal o takem postopanju? Satiro, jeremijado ali burko ali —

Domače stvari.

— (Na štípendijah) se je v ljubljanskih učiteljskih 9000 gld. razdelilo in sicer 4 kandidatom po 150 gld., 28 po 100 gld., 30 po 60 gld., 26 dijakom pripravljevalnega tečaja po 50 gld., 2 kandidatnjama po 100 gld. 54 po 50 gld. ali kandidatje tožijo, da se nij nepristransko ravnalo in ne na potrebnost in pridnost gledalo.

— (Učiteljsko društvo za celovško okolico) je volilo pri občnem zboru 23. decembra za predsednika g. Amb. Cuznarja, nadučitelja, g. Franca Podobnika, učitelja (pri sv.

čelo, mnogim, z vso silo urivalo, a v srce jim nij nikdar prodrlo; in ti, kateri so se pod gospodovanjem slovenskim samo po sili pokrtili, nijso hoteli, potem ko so Magjari nad njimi oblast dobili, pustiti onih, ki so nekđaj ogrdili bogove njihovih očetov, ki so oskrunili njihove posvečene gaje, ki so jih prisilili, da sami kolnejo tiste tajne moči, katerim so se njihovi očetje mnogo stoletij klanjali in jih molili. Nobeden národ, kateri kaj na sebe drži, ne pušča lahko svojega — še tako krivega prepričanja, niti ne sprejema na jedenkrat novo — še tako dobro in rešilno. Kar je dobro, lepo in pravo, more stoprv po dolzem boji in mnogem času ukoreniniti se. Tako je bilo tudi mej Slovaki. Mnogim je bilo po volji, da je slovensko kraljestvo propalo, ter so mogli zopet svojim bogovom služiti, žrtve jim dajati in tlačiteljem svoje vere maščevati se. In zato se veli, da so Slovaki prodali svojo domovino za belega konja — konja Sventovidu posvečenega. Tako so se mnogi radostno vdali novodošlim poganom in sami

Jakobu) za podpredsednika in za pisatelja: gg.: Drozga, Korpnika in Javornika pa za odbornike.

— (Baron Rast) se je odpovedal željnemu poslanstvu za mesta in trge Slovenjigradec, Slovenska Bistrica itd.

— (Dr. Gerbec) v Idriji je dobil naslov cesarskega svetovalca.

— (Na včerajšnjem ljubljanskem semnji) je bilo mnogo ljudstva z dežele, poznalo se je nekoliko, da je predpust tu, čas ženitovanj, vendar stara tožba zadnjih let, pomanjkanje denarja je bila kriva slabe kupčije.

— (Pomlad se bliža.) Denes nam je prinesel g. Kadilnik, kojega ko znanega in neutrudljivega obiskovalca naših hribov še celó lepi zimski dnevi izvabljujejo ven „na goro, na strme vrhe“, — s Šmarne gore lepo razcveten teloh (helleborus niger); kar je v letošnji trdej zimi in pri tako velikem snegu gotovo znamenita prikazen.

— (Lov na race) na ljubljanskem močvirju je v najlepšem cvetu. Preteklo nedeljo je bilo mnogo lovcev zvonaj in pripovedovali so nazaj prišedši, z deloma obilim plenom o velikanskih tropah divjih rac, ki sedajo po Ljubljani.

— (Iz Planine) na Notranjskem se piše „Učit.“ — Ako pregledujemo kroniko naših národnih šol, ne najdemo baš toliko šolskih dobrotnikov v njih vpisanih, kolikor bi jih tu pa tam lahko bilo. Naš priprost národ se žalibože še premalo zaveda, da bi vedel národno omiko prav ceniti ter jo vsestransko podpirati. Koliko novcev je uže romalo in še roma iz dežele v tuje kraje za nepotrebne namene, kateri bi bili lahko obrodili v domovini stoterni sad, ako bi se bili položili na oltar národne omike. Naše učilne bi ne bile tako borno z učnimi sredstvi oskrbljene, kakor so; naša deca bi lahko rabila vsa boljša učila, kakor jih rabi, in bi ne hodila po zimi v najhujšem mrazu na pol gola v učilno, ko bi vedel naš národ omiko bolj ceniti ter tudi v to svrho kak belič žrtvovati. — Žalibože, da se je baš v tej zadevi v naši domovini še jako malo storilo; a preverjeni bodimo, da se bode tudi v tem na bolje obrnilo, kadar bode sedaj nam izročena mladina dorastla, ako jo prav vodimo in na národni podlagi izobražujemo. Do istega časa pa neutrudljivo delajmo in se trudimo vsak po svojej moči za

vojevali proti bratom svojim, ki so bili zapustili vero očetov. Mej temi je bil tudi Dugoš, star, junašk človek in goreč čestitelj Sventovidá, čegar svečenik je nekđaj bil. S pomočjo azijatskih prišlecev ugnezdi se ta na Bekovem, tvrdnem in jakem gradu, in od tod udarja z vso besnostjo na kristijane ne vedè, da s silovito roko jemlje življenje svojemu vlastnemu národu, da z ного gazi svojo lastno kri.

Ali nij še ugasnola v srcih vseh sinov roda slovenskega iskra žive želje za svobodo in samostalnostjo. Marsikateri je jokal nad preglobokim padom roda svojega, marsikateri je mislil in v dolzih zimskih nočéh sanjal o lepih starodavnih časih, marsikateri je skrivaje se v tihih letnih nočéh po šumeih gozdih in gorah zbiral okolo sebe svoje brate opominjaje jih in budè, — k čemu? nobeden si misliti ne more, — vse to se je delalo tajno tiho in brez vsega hrupa. In nobeden bi ti ne izdal, razen slaveca s svojo pesnico, da se čuje po gajih tajno šepetanje neznanih

razvitek in vsestranski napredek našega mílega národa.

— (Od sv. Barbarare v Haložah) se piše: Zakaj se toliko pritožuje Haložan, da mu peneza manjka? Vina imam, pravi, nekaj kapljic, pa ga ne morem v denar spraviti. Na pol zastonj ne bi rad dal, kajti, ako računim težake kolje, trud, polijejo se mi solze, ko vidim, da naše vino nema še nobenega pravega kupa. Za davke me terjajo, rubljejejo mi živino; otročiči moji nemajo obuvala, ne obleke in morajo mesto v šolo pohajati, doma na peči ležati. Pa kje bom tudi kruha vzel, da jim ga soboj dam, ker nemam zakaj žita kupiti. — Take in jednake pritožbe se čujejo pri nas. Po vrhu vsega tega pa je letos še tako huda zima, da nij od nobene strani kupca. Kje bi le neki revni vinogradnik dobil denarja za svoje potrebe, ako ne iz vinograda?

— (Slovensko gledališče.) „Lunpacij-Vagabund“ je tudi letos opravičil upanje slovenskega gledališnega vodstva, ter napolnil hišo z ogromnim številom smežazeljih ljudij. In da je to število — recimo: po vsem — doseglo ta smejoči namen svoj, — tega smo prepričani, ker smo čuli ta glasni vspeh; česar pa bi nikakor ne smeli prorokovati, ako bi bili videli samo igro, in po njej soditi morali, bo-li prodrla, ali ne. Igralo se je, na kratko povedano — precej slabo; par vplivnih momentov izvzemši, je bilo vse drugo polovičarsko, ali pa še manj, nego to. Trifolij: gg. Kajzel (Klobčič), Kocélj (Knefta) in Trnovec (Sveder), se nij nikakor tako obnesel, nego je večina občinstva pričakovala. Treba je pri tej deteljici soglasnega humorja, — akoravno so vsi trije značaji korenito različni. In te vezi je manjkalo. O g. Kajzelu ne govorimo, ker v izvršitvi naloge njegove, njemu popolnem pristujoče, želeli bi le sem ter tija malo več barve, pa to pomanjkljivost mu odpuščamo. G. Kocélj je bil „šoštár“ in to je bila pa tudi jedina pravo komična stvar pri njem; drugo je bilo — narejeno in „Melhijor“ predzadnje predstave je izza vsake gube „šoštárjeve“ kamižole molil svojo „klasično“ krinko. Kupletov tudi nij bilo, in astronomične studije so popolnem vnesrečile. Gospodu Trnovcu mizar nij prav ugajal; poskušal je sicer vtisniti tej nalogi nekoliko humorja, pa se mu nij posrečilo. — Tercet so

mož, kako se bodo tam nekje v Považji sešli. In necega dne se je zbrala množica starcev in mladenčev na Trenčin, staroslavno mesto, a nobeden ne vé čemu in zakaj se tam zbirajo.

Trenčin stoji blizu poganskega Bekovega, ki Azijatom služi; mnogo in marsikaj se na njem snuje in kuje. Čujmo, kaj bi to biti moglo.

Tistega dne, ko so pali sinovi Svatoplukovi, bila je množica ljudstva na tem ponosnem Trenčinu. Bratovski si roke podajejo in jeden za družim gredó gori v prostorno dvorano.

Gospodar mesta, Jurij Trenčinski slaven od davnih časov, a sedaj največ na svojem gradu, pošilja poslance po vseh krajih slovenskih, ali nobeden ne vé, kaj misli in hoče, ker on to najprej le najboljim prijateljem, potem stoprv družim pripoveduje, kateri pa pod smrtjo nobene ne izdado. Sedaj se je zbralo vse starešinstvo okolo in se podalo v prostorno dvorano. (Dalje prih.)

pele gg. Namrétova Odijeva in Kajzel prav gladko, kar nas je posebno razveselilo. O ensemble-ju bi smeli še več povedati, nego zadnjič, pa dozdeva se nam, da je deloma vse zastoj. Sapienti sat, — o tej reči.

Razne vesti.

(Kmetisk upor.) V vasi Vugrovec blizu Zagreba je prišlo do krvavega boja mej kmeti in žandarji. Kmetje so se branili desetino dajati zagrebškemu škofu in so napali pobirače. Štirje kmetje so bili ubiti več je ranjenih.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

30 let uže je aij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske pomoči; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i nadnuho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih ožnost, diabetes, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru zdravilnega svētnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Bréhan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo št. 73.670.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Frešo je uže sedem mescev, od ar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vsled prsnih i čutnicnih bolečinah, in sicer tako, da sam od dne do dne idno gnih, in to zapretilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalescière prišel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutim po mesečnem užitku V. vaše tečne in okusne Revalescière poponim zdrav, tako, da brez najmanjšega tresenja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav cerō in okusno hrano, kot najboljši pripomček, ter ostanem Vaš udani

Gabriel Teschner,

slušatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospod! Vsled neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hujšanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogli niti čitati niti pisati, treslo se se vse čutnice na celem životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženji čutnici, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zljajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalescière in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalescière zasluži največje hvale, pridobila mi je zopet zdravje in me stavila v stanje, da morem moje društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne hvaležnosti in poponega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici in tišanji v prsih.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, ko pri zdravilih.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold, 50 kr., 1 funt 2 gold, 50 kr., 2 funta 4 gold, 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. Revalescière-Biscuiten v pušicah in tabletah za 13 tas 1 gold, 50 kr., 24 tas 2 gold, 50 kr., 48 tas 4 gold, 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specerijah trgovah; tudi razpošilja dunajski hiša na vse kraje po poštah nekaznicah ali povzetjih. V Ljubljani Ed. Sahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnacherju, v Splicetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Androviču. (308)

Hiša v Ljubljani

v krojaškej ulici št. 257, prodaje se s prav ugodnimi pogoji. Več se izve pri posestniku. (17—3)

V najem se dá

hiša v Črnem vrhu pri Idriji, z dvema nadstropjema, s krčmo in štacuno raznega blaga, z vsemi pripravami, od sv. Jurja naprej, ali vsako posebej, ali oboje vkup, za eno ali več let, proti prav pripravnim pogojem. Hiša je tik cerkve, in na razpotji treh cest. Kdor želi prevzeti, naj se osobno ali pismeno pri podpisnem lastniku oglasi. Črni vrh, 17. januarja 1876.

(21—3) Anton Plešner.

Samo v

Pollak-ovej

najstarejšej in slavnejšej

27 kr.

univerzalneje zalogi blaga na Dunaji, Mariahilferstrasse 1,

prodaja se kakor je uže obče znano z najzvestejšo garancijo najboljšje kakovosti in pravosti blaga vedno najnovejšje blago na debelo in na drobno.

Ovčje-volnate oblačilne snove,

najfinejše in modernejše, za vsako sezono v vsakej barvi, gladke, progaste, jednoje in šotsko karirane in sicer: **luster, rips, plaid-snovi, diagonal, flanel, Cheviot** (suknjene oblačila) in poleg še mnogo drugih stvari. **Platna, vsake vrste prta na mize iz cvilna in damasta, gradl, bel in barvast, pregrinjala, chiffon** 1/4, celo 1/2 široki; **perkal, turški kreton** poleg tisoč drugih rečij. **Popolna zaloga pletenega blaga, zavratnikov za gospode in gospe.** Največa zaloga **svilnatih in zametastih trakov** v vsakej barvi in širokosti. **Ovčje-volnate in blond-čipke** tudi obšite z biseri, kakor tudi sploh vse v to stroko spadajoče stvari in to

vse le po 27 krajo.

Razpošiljavte proti poštne povzetku tajok. (Izgledki in zaznamek blaga zastoj in tranko. (326—27)

Dunajska borza 24. januarja.

Enotni drž. dolg. v bankovcu	68 gld. 90 kr.
Enotni drž. dolg. v srebru	74
1860 drž. posojilo	112
Akcije narodne banke	70
	896

Kreditne akcije

London	191
Napol.	114
C. k. cokinj	9
Srebro	5
	104
	80
	35
	19
	41
	50

Praktikant

ali **uvajenec** sprejme se takoj v jednej manufakturnej in specerijскеj štacuni. Več o tem se izve pri administraciji „Slov. Naroda“. (24—1)

Larve!

Vsacega karaktera in različnih narodnostij, kakor tudi živinske larve v velikej in novej izbiri dobivajo se pri

Andrej Schreyer-ju v Ljubljani.

(25—1)

Lekarna Piccoli.

„Angele“ v Ljubljani.

Aparati za samo-briganje, pasovi za počene, uretralne in materične brizgije.

Anaterinova ustna voda in zobni prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob, zoper differitis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu bude gotovo prednost, vzlic vsem enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Esprit de Cologne triple surfins de Paris, 1 flacon 20 kr.

Esprit dto. de Reseda flacon 80 kr.

Esprit dto. de Ylang-Ylang flacon 80 kr.

Elikvir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Franz-ove esence za življenje. Gotovo in skušeno sredstvo proti večini boleznij. Velika poraba je najboljšje spričevalo. Vsaka gospodinja bude tako zdravilo pri hiši imela. Cena steklenice z navodom, kako se rabi 10 kr.

Glycerin-Crème. je posebno izborno sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Špeciálno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vodami, lepoticjem in lepoticnim sredstvom, katera so često škodljiva. 1 steklenica 1 gold. (132—179)

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto proti poštne povzetju.

1873. **Diplomo priznanja** 1873. pri razstavi v Beču.

vlastnega priroda in druga hrvatska vina priporočujeta (20—1)

F. in A. Concilia, v Zagrebu nasproti nadbiskupskega dvora.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.